

GENİŞ TARİH – UZUN TARİH

Bir örgütün tarihini anlatmak aynı zamanda başka örgüt-lerle ilişkisinin anlatılmasını da içerir. Devletlerin tarihi için de benzeri geçerlidir. Osmanlı İmparatorluğu tarihinin yıllardan beri hamasetle birlikte anlatılması, bu tarihin komşu devletler-le birlikte anlatılmaması temeline de dayanır. Osmanlı fetihleri sürekli Avrupa'ya yöneliktir, Osmanlı askeri olarak Çarlık kar-şısında sönük kalmış, sürekli yenilmiştir. Çarlık Rusyası ve Os-manlı tarihleri arasındaki benzerliğe rağmen bu iki imparator-luk tarihlerinin birlikte incelenmemesi, hamaset edebiyatının sürebilmesi için gereklidir.

Geniş tarih ya da aynı alanda bulunan başkalarıyla ilişki-ler anlatılmadan tek örgütün ya da devletin tarihi anlatılamaz. Bir şeyler anlatılır ama tarih önemli oranda eksik kalır.

Bizim Devrimci Yol ile özel tarihsel ilişkimiz vardır. Dev-rimci Yol'un tarih anlatımında Acilciler'in özel yeri bulunur. Burada Acilciler olarak TDAS çerçevesinde ortaya çıkan örgüt kastedilmektedir.

Burada tarihimiz için önemli bir soru ortaya çıkıyor: Bir örgütün tarihinin benzerleriyle önemli oranda çakışması, aynı alanda faaliyet göstermeleri, aralarında sorunlar yaşanması normaldir. Nitekim Devrimci Yol ile Kurtuluş ilişkisi böyledir. Benzer durum Halkın kelimesiyle başlayan çok sayıda örgüt arasındaki ilişki için de geçerlidir: Halkın Kurtuluşu, Halkın Yolu, Halkın Birliği vd. TKP-TİP-TSİP tarihleriyle ilgili olarak da aynı saptama yapılabilir. Devrimci Yol ile ilişkimiz açısından ise böyle bir saptama yapılamaz çünkü teorik olarak bize en yakın örgütler MLSPB ve Eylem Birliği'dir. Tarihimiz boyunca bu iki örgütle çok az ilişkimiz oldu; ne onlar bizden etkilendi ne de biz onlardan... DY ile ilişkimiz ise farklı oldu ve bunun nedeni üzerinde durulması gerekir.

Oğuzhan Müftüoğlu, "Bitmeyen Yolculuk" adıyla Ayrın-tı Yayınları'nda çıkan kitapta Adnan Bostancıoğlu ile yaptığı uzun söyleşide 1974-1975 yıllarında Ankara'daki durumu şöyle anlatıyor:

TDAS'ın Tarihi'nden bir bölüm: tarih anlayışı

Engin Erkiner tarafından yazıldı
Salı, 26 Ocak 2021 23:47 -

“Bizim kesimde de hem fikri bakımdan hem fiili olarak tam bir dağınıklık ve keşmekeş vardı. Önceden tahliye olarak dışarı çıkmış olan arkadaşlardan Mahir Sayın, Mustafa Kaça-roğlu, İlhami Aras kendilerine göre merkez bir ekip çalışması yürütme çabasıındaydılar. Ama Mahir Çayan'ın eylem çizgisi-nin yanlış olduğu görüşüne dayanan bir anlayış içindeydiler. Bunların yanı sıra sonradan Acilciler olarak bilinen bir grup daha vardı.” (s. 134)

Sayılan isimlerden hareketle daha sonra Kurtuluş örgüt-lenmesi oluşacaktı. Oğuzhan'ın sözlerinden de anlaşılacağı gibi biz kendi içine kapalı, eylem için hazırlık yapan bir grup değildik. Bir dönem ismimiz olmadan açık alanda faaliyet gösterdik, görüşlerimizi yaydık.

Daha sonra Devrimci Yol adını alacak grubun TH-KP-C'nin görüşlerini savunmadığı ama savunmuş gibi göründüğü iddiasındaydık. Silahlı propagandayı temel alan bir örgüt için eylem önemlidir ama Devrimci Yol kitlelerini sadece eylem temelinde etkilemeyi düşünmedik; TDAS gibi güçlü bir teorik dayanağımız vardı. DY'ü asıl zorlayan bu oldu. Değişik seminerlerde emperyalizm konusunu anlatırken hem isim vermeden TDAS'tan aktarmalar yapıyorlar hem de bize çatı-yorlardı. Bazı seminerlere katılan arkadaşlar müdahale ede-ceklerdi.

MLSPB ve Eylem Birliği ve daha sonra eklenen benzeri örgütler gibi “Mahir Çayan gereken her şeyi yazmıştır, şimdi eylem zamanıdır” temelinde hareket etseydik, DY için tehlikeli olmazdık. DY, Kesintisiz Devrim II-III'ün kendine göre başka bir yorumunu savunuyor görünüyordu ve biz de gerekçelen-direrek bu yorumun iddia ettiklerinin aksine Mahir Çayan'ın görüşleriyle ilgisi bulunmadığını savunuyorduk. Kendisini Kesintisiz Devrim II-III ile sınırlandırmayan ama o temel üze-rinde gerekçelendirerek yapılan teorik karşı çıkış DY için sorun oluyordu.

DY'un görüşleri bizimle yaptıkları tartışma temelinde gelişecekti. Oğuzhan bunu şöyle anlatıyor:

“Biz bu meseleyi Devrimci Yol dergisinin orta sayfaların-da saydığın gruplardaki (MLSPB, Eylem Birliği, Acilciler kas-tediliyor) arkadaşlarla çok tartıştık. Devrimci Yol hattını bu tür tartışmalar içinde geliştirdi.”

Gerçekte DY sadece bizimle tartıştı çünkü diğer grupların eylem bildirimlerinden başka yazısı bulunmuyordu. Bunu DY'un değişik isimleriyle yapılan Tarihle Söyleşiler adlı kitaplarda da

TDAS'ın Tarihi'nden bir bölüm: tarih anlayışı

Engin Erkiner tarafından yazıldı
Salı, 26 Ocak 2021 23:47 -

görmek mümkündür.

Bu kitaplarda söyleşi yapılan kişiye sorulan sorulardan birisi daima Acilciler ile ilgilidir ve hemen tamamının cevabı da bu örgütün dar, sekte ve pasifist olduğudur. Bu belirleme-ler hakkında bir şey söylemek gerekmez ama dikkat çekici olan şudur: bu kadar olumsuz özelliklere sahip ve sizce de dar bir örgüt hakkında aradan 35-40 yıl geçtikten sonra neden konuş-mak ihtiyacı duyuyorsunuz? Bunun açıklaması, bu örgütün sizi 1970'li yılların ortalarında oldukça etkilemiş olduğudur, aksi durumda aradan bu kadar zaman geçtikten sonra sözünü et-meye değmezdi.

DY'un önde gelen isimleriyle yapılan sözlü tarih bu ör-gütün bilinçaltını da sergiliyor ve bu bilinçaltında Acilciler'in ya da TDAS'ın ne kadar önemli yer kapladığını da gösteri-yor.

Gerçekçi bir değerlendirmeyi Tarihle Söyleşiler'in ikinci kitabında Yasin Ketenoğlu yapar:

1975 yazında yayınlanan TDAS ile ilgili gelişmeler konu-sunda fikri soruluyor.

“Broşürü çıkaran gruptan Engin Erkiner, yanlış hatırla-mıyorsam, 1971 döneminde DEV-GENÇ'in çıkardığı İleri dergi-sinin sorumlu yazı işleri müdürü. Bizim İlhan Kalaylıoğlu da o dönemdeki Kurtuluş'un sorumlu yazı işleri müdürü, demin bahsettiğim Malatyalı arkadaş. Bu arkadaşlar hani nehir ku-rur da böyle derin çukurlarında bazı su birikintileri olur ya, işte THKP-C Kızıldere'den sonra örgütsel olarak bir anlamda varlığını yitirmişken çeşitli yerlerde operasyona uğramayan, soruşturmaya uğramayan su birikintileri kalmış, onlardan biri görebildiğim kadarıyla... Bu su birikintisinden giderek bir dere, bir nehir oluşturma süreci var, çabası var. (...) Başlangıçtaki durumları buydu ama biz şöyle bir bilgiye sahiptik: THKP-C örgütlenmesinden, o dönemden kalan bir takım adamlar var.” (s. 131)

İlhan Kalaylıoğlu TDAS çevresinde değildi, değerlendir-me bunun dışında doğrudur.

Devrimci Yol'un tarihiyle bizim tarihimiz birbirini etki-lemiştir. DY işine öyle geldiği için bizimle MLSPB ve Eylem Bir-liği'ni aynı kategoride göstermeye çalışmasına karşın farklılık görülebilecek kadar açıktı.

TDAS'ın Tarihi'nden bir bölüm: tarih anlayışı

Engin Erkiner tarafından yazıldı
Salı, 26 Ocak 2021 23:47 -

Uzun örgüt tarihi, bir örgüt kurulmadan önce var olan ve varlığı sona erdikten sonra da devam eden tarihtir. Bu durum farklılık göstermekle birlikte her örgüt için geçerlidir. Bir grup insan birdenbire karar verip örgüt kurmaz, bunun ön tarihi vardır. Bu ön tarihte belirli bir aşamaya kadar örgüt kurulması düşüncesi de olmayabilir ama olayların gelişmesi –bizde oldu-ğu gibi- insanları bu kararı almaya götürebilir. Bu ön tarih bi-linmeden örgüt tarihinin anlaşılması mümkün değildir.

Bu ön tarihin bilinmesi bizim için önemlidir çünkü özel-likle DY tarafından üretilen “kuruluş efsaneleri” ile karşılaştık. 1970-1973 dönemi incelenirken bunun nedenleri üzerinde du-rulacaktır. 1982 ve özellikle1988 sonrası dersiniz enteresandır ve benzerinin bulunduğunu sanmıyorum.

Dönemleri incelemeye başlayabiliriz...